

MUHASEBE

Mali nitelikteki işlemlerin;

DEFTERLER
Dönem içinde;

TABLÖLAR
Dönem sonunda;

Yevmiye Defteri

..... / /

..... / /

Envanter Defteri

Varlık ve Kaynakların sayılması ölçülmesi tartılması hesaplanması sonucu bulunan tutarların yazıldığı defterdir.

Defteri Kebir

Borç	 Hesabı	Alacak	Borç	 Hesabı	Alacak

Bilanço

Aktif	 Tarihli Bilanço	Pasif

Gelir Tablosu

..... Tarihi ile Tarihi Arası
GELİR TABLOSU

60-Brüt Satışlar	xx
61-Satış İndirimleri (-)	xx
NET SATIŞLAR	
62-Satışların Maliyeti (-)	xx
BRÜT SATIŞLAR	
63-Faaliyet Giderleri (-)	xx
FAALİYET KARI veya ZARARI	
64-Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kar	xx
65-Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zarar (-)	xx
66-Finansman Giderleri	xx
OLAĞAN KAR veya ZARAR	
67-Olağan Dışı Gelir ve Karlar	xx
68-Olağan Dışı Gider ve Zararlar (-)	xx
690-DÖNEM NET KARI veya ZARARI	xx
691-Dönem Karı Vergi ve Diğer Yük. Karşılığı (-)	xx
692-DÖNEM NET KARI	xx

HESAPLAR

Varlık Hesapları -- > İşletmenin sahip oldukları, satın aldıkları ve alacakları (Dönen Varlıklar – Duran Varlıklar)

Kaynak Hesapları -- > İşletmenin Borçlarıdır (Özkaynaklar – Yabancı Kaynaklar (Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar – Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar)

Gelir Hesapları -- > Faaliyet sonucunda ortaya çıkan gelir ve karların izlendiği hesaplardır.

Gider Hesapları -- > Faaliyet sonucunda ortaya çıkan gider ve zararların izlendiği hesaplardır.

Ek Mali Tablolar

- 1-Nakit Akış Tablosu
- 2-Fon Akım Tablosu
- 3-Kar Dağıtım Tablosu
- 4-Satışların Maliyeti Tablosu
- 5-Özkaynaklar Değişim Tablosu

TEMEL KAVRAMLAR

İşletmenin mali tablolarında hile yapması

İşletme ile ortağın birbirinden ekonomik (parasal olarak) ayrılması

2021 yılına ait kesinleşen bir gelirin 2020/2022 yılında kaydedilmesi

Vadesi gelen bir alacağa tahsil edilememesi durumunda karşılık ayrılması

Önemli sözel bir bilginin sunulmaması

Ortaklardan Alacaklar hesabına yer verilmiş olması

Bir yöntem değişikliğinin dipnotlarda açıklanması

Mali tabloların daha önceki yılların tabloları ile karşılaştırılabilir olması

Uzun vadeli ar-ge çalışmalarının yapılması

Reeskont ayrılması

Amortisman Ayrılması

Değerleme Yapılması

İşletmenin defterlerde, belgelerde, faturalarda hile yapması

İşletme ile ortağın yaşam süresi bakımından birbirinden ayrılması

2021 yılına ait muhtemel bir gelirin 2020/2021/2022 yılında kaydedilmesi

Vadesi gelmeyen bir alacağa karşı şirketin iflası sebebi ile karşılık ayrılması

Bir hesaptaki önemli tutarda gerçekleşen bir değişikliğin sunulmaması

Ortağa mal satılması halinde Ortaklardan Alacaklar hesabının kullanılmaması

Yöntem değişikliğinin gerekçesinin dipnotlarda açıklanması

Gelir ve giderlerin birbiri ile karşılaştırılabilir olması

Ar-ge giderlerinin aktifleştirilerek dönemlere dağıtılarak gider yazılması

Her yıl reeskont ayrılması / her yıl reeskont ayrılmaması
Reeskont ayrılmasının unutulması
Sadece borçlara veya sadece alacaklara reeskont ayrılması

Amortismanların her yıl aynı yöntemle hesaplanması / kaydedilmesi

Değerlemenin her yıl aynı yöntemle yapılması

İsmail KELES.

DÖVİZ İŞLEMLERİ

İşletme 20.000 \$'ı 8 TL kur ile satın almıştır.

_____ / _____ / _____

_____ / _____ / _____

Döviz bozdurulmuştur

Dönem sonu gelmiştir

20.000 \$ kur 8.2 TL'den bozdurulmuştur.

20.000 \$ kur 7.5 TL'den bozdurulmuştur.

Döviz bozdurulmadan dönem sonu gelmiştir. Dönem sonu kur 8.3 TL'dir

Döviz bozdurulmadan dönem sonu gelmiştir. Dönem sonu kur 7.6 TL'dir

_____ / _____ / _____

_____ / _____ / _____

_____ / _____ / _____

_____ / _____ / _____

_____ / _____ / _____

_____ / _____ / _____

_____ / _____ / _____

_____ / _____ / _____

İsmail KILIS

KASANIN SAYILMASI

Kasa hesabı borç kalanı 10.000 TL'dir. Dönem sonunda kasa sayılmıştır.

Sayım sonucu kasada 9.000 TL tespit edilmiştir.

Noksanın sebebi sayım günü araştırılır.

Noksanın sebebi sayım günü
bulunursa;

Noksanın sebebi sayım günü
bulunamaz ise;

Noksanın sebebi daha sonra
bulunursa;

Noksanın sebebi daha sonra da
bulunamaz ise;

Sayım sonucu kasada 12.000 TL tespit edilmiştir.

Fazlanın sebebi sayım günü araştırılır.

Fazlanın sebebi sayım günü
bulunursa;

Fazlanın sebebi sayım günü
bulunamaz ise;

Fazlanın sebebi daha sonra
bulunursa;

Noksanın sebebi daha sonra da
bulunamaz ise;

İsmail KELES

BANKA İŞLEMLERİ

İşletme 01.10.2021 tarihinde 100.000 TL %12 faiz oranı ve 9 ay vade ile

Bankaya faize para yatırmıştır.

_____ 01 / 10 / 2021 _____

_____ / / _____

_____ 31 / 12 / 2021 _____

_____ / / _____

%10 stopaj kesilmiştir.

_____ 01 / 07 / 2022 _____

_____ / / _____

Anapara ve faiz vadesiz hesaba alınmıştır.

_____ 01 / 07 / 2022 _____

_____ / / _____

Bankadan kredi çekilmiştir.

_____ 01 / 10 / 2021 _____

_____ / / _____

_____ 31 / 12 / 2021 _____

_____ / / _____

_____ 01 / 07 / 2022 _____

_____ / / _____

İsmail KELES.

PULLAR

İşletme tanesi 1 TL'den 1.000 adet posta pulu satın almış ve nakit ödemiştir.

Satın alınan pullar aktifleştirildi ise;

(Satın alınan pullar kullanıldıkça gider yazılacaktır.)

_____ / ... / ... / _____

_____ / ... / ... / _____

Dönem sonunda 300 adet pul kalmıştır.

_____ / ... / ... / _____

_____ / ... / ... / _____

Satın alınan pullar gider yazıldı ise;

(Satın alınan pullar kullanılmadan gider yazılacaktır.)

_____ / ... / ... / _____

_____ / ... / ... / _____

Dönem sonunda 300 adet pul kalmıştır.

_____ / ... / ... / _____

_____ / ... / ... / _____

GİDER HESAPLARI

Yönetim – 770-Genel Yönetim Giderleri
Pazarlama – 760-Paz. Satış Dağ. Giderleri
Ar-ge – 750-Ar-ge Giderleri
Hizmet – 740-Hizmet Üretim Giderleri
Üretim – 730-Genel Üretim Giderleri

Pulların bekletilmesi için 108-Diğer Hazır Değerler hesabı yerine 180-Gelecek Aylara Ait Giderler hesabı da kullanılabilir.

HİSSE SENEDİ İŞLEMLERİ

Nominal değeri 100.000 TL olan hisse senetleri 01.09.2021 tarihinde

satın alınmıştır.

Hisseler 90.000 TL'ye geçici amaçla satın alınmıştır.

..... / /

..... / /

Alınan hisseler 95.000 TL'ye satılmıştır.

..... / /

..... / /

Hisseler 90.000 TL'ye yatırım amacı ile satın alınmıştır.

%0-10 arası ortaklık payı için;

..... / /

..... / /

%10-50 arası ortaklık payı için;

..... / /

..... / /

%50 üzeri ortaklık payı için;

..... / /

..... / /

ihraç edilmiştir.

..... / /

..... / /

Nominal değerine satılmıştır.

..... / /

..... / /

120.000 TL'ye satılmıştır.

..... / /

..... / /

Satış iptal edilmiş ve yeni ortağa 130.000 TL'ye satılmıştır.

..... / /

..... / /

ÇEK İŞLEMLERİ

A işletmesi B işletmesinden %18 KDV dahil 23.600 TL tutarında mal almış karşılığında çek keşide etmiştir.

A İşletmesi

..... / /

..... / /

Çek ödenmiştir.

..... / /

..... / /

Çek vadeli ise en geç dönem sonuna kadar senetlere aktarılır.

..... / /

..... / /

B İşletmesi

..... / /

..... / /

Çek tahsile gönderilmiştir.

..... / /

..... / /

Çek 200 TL komisyon ödenerek nakit tahsil edilmiştir.

..... / /

..... / /

Çek vadeli ise en geç dönem sonuna kadar senetlere aktarılır.

..... / /

..... / /

Çek ciro edilerek aynı tutarda mal alınmıştır.

..... / /

..... / /

SENET İŞLEMLERİ

A işletmesi B işletmesinden %18 KDV hariç 30.000 TL tutarında mal almış karşılığında senet keşide etmiştir.

A İşletmesi

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Senet bankadan ödenmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Eski senet yerine daha uzun vadeli ve 38.000 TL değerli yeni bir senet yazılmıştır.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

B İşletmesi

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Senet tahsil edilemediği için şüpheli hale gelmiştir

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Senet tahsile gönderilmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Senet 300 TL komisyon ödenerek tahsil edilmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Senet ciro edilerek satıcıya olan borç ödenmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Senet için ihtar çekilmiş ve 200 TL ihtar masrafı nakit ödenmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Eski senet yerine daha uzun vadeli ve 38.000 TL değerli yeni bir senet alınmıştır.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Senet vadesinden önce bankaya kırdırılmış ve 28.000 TL tahsil edilmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

BONO İŞLEMLERİ

İhraç tarihi 01.09.2021, nominal değeri 100.000 TL, faiz oranı %12 ve vadesi 9 ay olan bonolar

satın alınmıştır.

nominal değeri ile satın alınmıştır.

_____ 01 / 09 / 2021 _____

_____ / / _____

95.000 TL'ye satın alınmıştır.

_____ 01 / 09 / 2021 _____

_____ / / _____

**01.12.2021 tarihinde 103.600
TL'ye satın alınmıştır.**

_____ 01 / 12 / 2021 _____

_____ / / _____

ihraç edilmiştir.

nominal değeri ile ihraç edilmiştir.

_____ 01 / 09 / 2021 _____

_____ / / _____

95.000 TL'ye ihraç edilmiştir.

_____ 01 / 09 / 2021 _____

_____ / / _____

İsmail KELES

TAHVİL İŞLEMLERİ

İhraç tarihi 01.01.2021, nominal değeri 100.000 TL, faiz oranı %12 ve vadesi 5 yıl olan tahviller

satın alınmıştır.

nominal değeri ile satın alınmıştır.

_____ 01 /01 / 2021 _____

_____ / / _____

95.000 TL'ye satın alınmıştır.

_____ 01 /01 / 2021 _____

_____ / / _____

**01.04.2022 tarihinde 115.600
TL'ye satın alınmıştır.**

_____ 01 /04 / 2022 _____

_____ / / _____

ihraç edilmiştir.

nominal değeri ile ihraç edilmiştir.

_____ 01 /01 / 2021 _____

_____ / / _____

95.000 TL'ye ihraç edilmiştir.

_____ 01 /01 / 2021 _____

_____ / / _____

İsmail KELES

FATURALAR

İşletmenin 2021 yılı aralık ayı yönetim binası elektrik gideri 1.000 TL'dir. Ödeme Ocak ayında yapılacaktır

Fatura Ocak ayında gelecektir.
(Elektrik gideri aralık ayında sayaç okuyarak tahmin edilmiştir.)

_____ 31 /12 / 2021 _____

_____ / / _____

Fatura 1.100 TL gelmiştir.

_____ xx /01 / 2022 _____

_____ / / _____

Fatura nakit ödenmiştir.

_____ xx /01 / 2022 _____

_____ / / _____

Fatura 950 TL gelmiştir.

_____ xx /01 / 2022 _____

_____ / / _____

Fatura nakit ödenmiştir.

_____ xx /01 / 2022 _____

_____ / / _____

Elektrik faturası aralık ayı sonunda gelmiştir.

_____ 31 /12 / 2021 _____

_____ / / _____

Fatura nakit ödenmiştir.

_____ xx /01 / 2022 _____

_____ / / _____

İsmail KELES

DÖNEMLERİN AYRILMASI

A işletmesi B işletmesinin binasını yönetim işleri 2021 Mayıs ayı için 5.000 TL'ye kiralamıştır. Her iki işletme de aylık tablo düzenlemektedir.

A İşletmesi (Kiracı)

Kira Nisan ayında peşin ödenmiştir.

XX / 04 / 2021

.... / /

01 / 05 / 2021

.... / /

Kira Haziran ayında ödenecektir.

30 / 05 / 2021

.... / /

01 / 06 / 2021

.... / /

Kira Mayıs ayında ödenmiştir.

01 / 05 / 2021

.... / /

B İşletmesi (Bina Sahibi)

Kira Nisan ayında peşin tahsil edilmiştir.

XX / 04 / 2021

.... / /

01 / 05 / 2021

.... / /

Kira Haziran ayında tahsil edilecektir.

30 / 05 / 2021

.... / /

01 / 06 / 2021

.... / /

Kira Mayıs ayında tahsil edilmiştir.

01 / 05 / 2021

.... / /

AVANSLAR

İşletme 2.000 TL avans vermiştir.

Satıcıya mal almak için avans verilmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

10.000 TL + %18 KDV tutarındaki mal teslim alınmış, kalan borç nakit ödenmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Üretim makinesi almak için avans verilmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

10.000 TL + %18 KDV tutarındaki makine teslim alınmış, kalan borç nakit ödenmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Satın alma müdürüne pazarlama elemanlarına eğitim vermesi için verilmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Eğitim sonunda satın alma müdürüne ayrıca 3.000 TL daha ödenmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Personele ilk maaşından tamamı alınmak üzere maaş avansı verilmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Personel aldığı avansı işletmeye iade etmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Personele maaşından 4 taksitle alınmak üzere maaşından avans verilmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Personel aldığı avansın ilk taksidini işletmeye iade etmiştir.

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

İsmail KELES

KREDİ KARTI İŞLEMLERİ

A işletmesi B işletmesine 50.000 TL + %18 KDV ile mal satmış, tahsilatı kredi kartı ile yapmıştır.

A İşletmesi

Satış tek çekim yapıldı ise veya tutar
hesaba bir ay içinde geçecek ise;

..... / /

..... / /

Satış taksitli olarak yapıldı ise veya tutar
hesaba bir aydan uzun sürede geçecek ise;

..... / /

..... / /

B İşletmesi

Mal taksitli/tek çekim satın alındı

..... / /

..... / /

İsmail KELES

KAR DAĞITIMI İŞLEMLERİ

A işletmesi B işletmesinin ortağıdır. B işletmesi karının 100.000 TL'sini dağıtmaya karar vermiştir.

A işletmesi

B işletmesi

Ortaklık payı %0-10 arasında ise
(Ortaklık payı %8 olsun)

a) Kar dağıtımı bir aydan kısa
sürede ise;

..... / /

..... / /

b) Kar dağıtımı bir aydan uzun
sürede ise;

..... / /

..... / /

Ortaklık payı %10-50 arasında ise
(Ortaklık payı %20 olsun)

a) Kar dağıtımı bir aydan kısa
sürede ise;

..... / /

..... / /

b) Kar dağıtımı bir aydan uzun
sürede ise;

..... / /

..... / /

Ortaklık payı %50 üzerinde ise;
(Ortaklık payı %60 olsun)

a) Kar dağıtımı bir aydan kısa
sürede ise;

..... / /

..... / /

b) Kar dağıtımı bir aydan uzun
sürede ise;

..... / /

..... / /

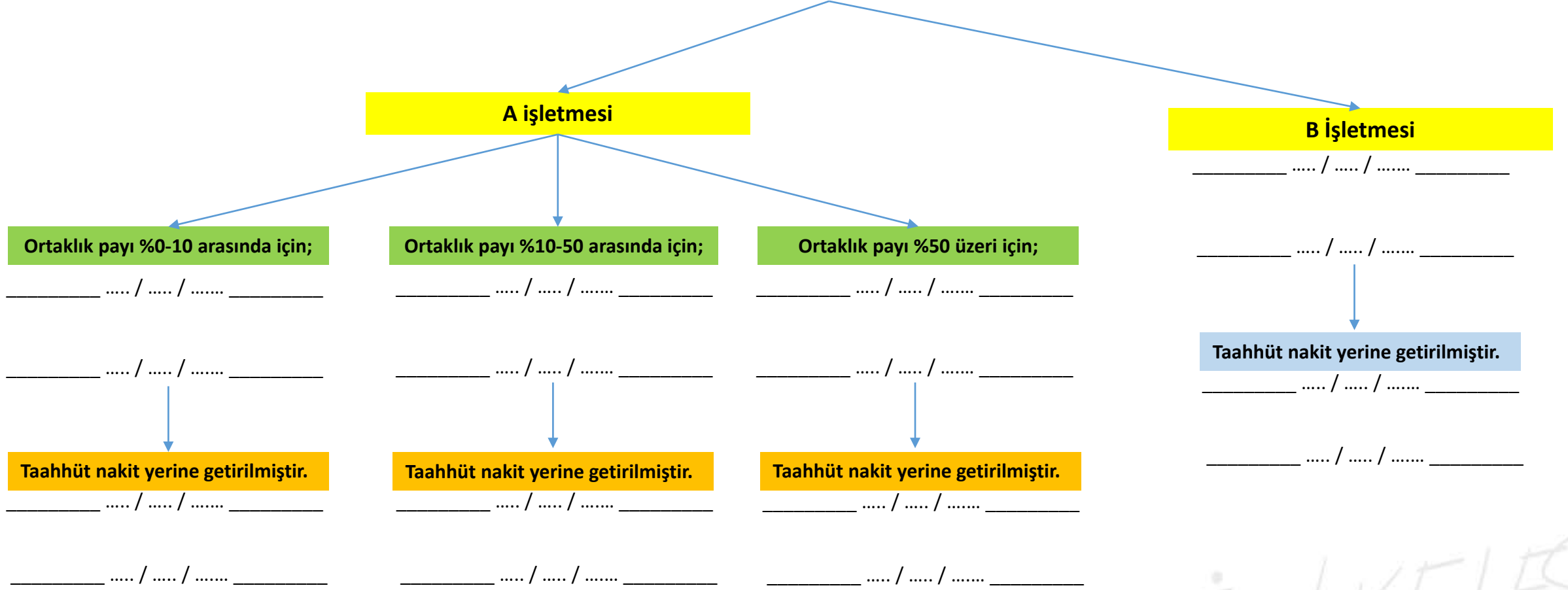
..... / /

..... / /

İsmail KELES

SERMAYE TAAHHÜT İŞLEMLERİ

A işletmesi B işletmesine ortak olmak için 500.000 TL'lik sermaye taahhüdünde bulunmuştur.

İsmail KELES.

DÖNEM SONU İŞLEMLERİ

2021 yılı dönem sonunda 690-Dönem Karı veya Zararı hesabının borç tarafı toplamı 300.000 TL'dir.

Hesabın alacak tarafı toplamı 250.000 TL'dir.

Dönem Zararının Net Zarara Aktarılması

_____ 31 / 12 / 2021 _____

_____ / / _____

Dönem Net Zararının Bilançoya Aktarılması

_____ 31 / 12 / 2021 _____

_____ / / _____

Zararın İzleyen Dönem Başında Geçmiş Yıla Aktarılması

_____ 01 / 01 / 2022 _____

_____ / / _____

Hesabın alacak tarafı toplamı 400.000 TL'dir.

Kurumlar Vergisinin Kaydedilmesi

Tahmini Kurumlar Vergisinin Kaydedilmesi
(Kurumlar Vergisi Oranı %20)

_____ 31 / 12 / 2021 _____

_____ / / _____

Peşin Ödenen Vergilerin Aktarılması
(Dönem içinde 6.000 TL Peşin Vergi Ödenmiştir.)

_____ 31 / 12 / 2021 _____

_____ / / _____

Vergi Borcunun Kesinleşmesi

_____ XX / XX / 2022 _____

_____ / / _____

Vergi Borcunun Ödenmesi

_____ XX / XX / 2022 _____

_____ / / _____

Dönem Karının Kaydedilmesi

Dönem Karının Net Kara Aktarılması
(Kurumlar Vergisi Oranı %20)

_____ 31 / 12 / 2021 _____

_____ / / _____

Dönem Net Karının Bilançoya Aktarılması

_____ 31 / 12 / 2021 _____

_____ / / _____

Karın İzleyen Dönem Başında Geçmiş Yıla Aktarılması

_____ 01 / 01 / 2022 _____

_____ / / _____

Yedeklerin Ayrılması ve Dağıtılacak Karın Kaydedilmesi

_____ XX / XX / 2022 _____

İsmail KELLEŞ

REESKONT İŞLEMLERİ

Nominal değeri 120.000 TL olan senetlerin 2021 yılı dönem sonunda tasarruf değeri 100.000 TL'dir.

Alacak Senetleri İçin;

Borç Senetleri İçin;

Ticari Alacak Senedi ise;

Ticari Olmayan Alacak Senedi ise;

Ticari Borç Senedi ise;

Ticari Olmayan Alacak Senedi ise;

Dönem Sonu Reeskont Kaydı

Dönem Sonu Reeskont Kaydı

Dönem Sonu Reeskont Kaydı

Dönem Sonu Reeskont Kaydı

31 / 12 / 2021

31 / 12 / 2021

31 / 12 / 2021

31 / 12 / 2021

.... / /

.... / /

.... / /

.... / /

İzleyen Dönem Başı Reeskont İptal Kaydı

İzleyen Dönem Başı Reeskont İptal Kaydı

İzleyen Dönem Başı Reeskont İptal Kaydı

İzleyen Dönem Başı Reeskont İptal Kaydı

01 / 01 / 2022

01 / 01 / 2022

01 / 01 / 2022

01 / 01 / 2022

.... / /

.... / /

.... / /

.... / /

İsmail KELES

KARŞILIK İŞLEMLERİ

Varlıklardaki tahmini değer düşüklüklerinin gider olarak yazılmasıdır.

İşletme geçici amaçla 100.000 TL ödeyerek hisse senedi almıştır. Hisselerin dönem sonu borsa değeri 70.000 TL'dir.

..... / /

..... / /

..... / /

Hisselerin tamamı 110.000 TL'ye satılmıştır.

..... / /

..... / /

İşletmenin senetsiz 100.000 TL değerindeki ticari alacağı şüpheli hale gelmiş ve alacağın %30'una karşılık ayrılmıştır.

..... / /

..... / /

..... / /

Dava sonunda alacağın 75.000 TL'si tahsil edilebilmiştir.

..... / /

..... / /

İşletmenin 100.000 TL maliyetli ticari mallarının değerinin 70.000 TL'ye düştüğü tahmin edilmektedir.

..... / /

..... / /

..... / /

Malların tamamı 60.000 TL'ye nakit satılmıştır. (KDV %10)

..... / /

..... / /

..... / /

İşletmenin kasa hesabında 100.000 TL noksan tespit edilmiş ve 30.000 TL sine karşılık ayrılmıştır.

..... / /

..... / /

..... / /

Noksanın sebebinin personel olduğu tespit edilmiştir.

..... / /

..... / /

İsmail KELES

AMORTİSMAN AYRILMASI

İşletme 2021 yılı içinde 200.000 TL + %18 KDV ile üretim makinesi satın almış ve nakit olarak ödemiştir.

..... / / 2021

..... / /

Makinenin Kullanım Süresi 5 Yıl olup işletme azalan bakiyeler yöntemini kullanmaktadır.

1. Yıl dönem sonu kaydı;

..... 31 / 12 / 2021

..... / /

2. Yıl dönem sonu kaydı;

..... 31 / 12 / 2022

..... / /

Üçüncü yıl itibari ile işletme normal amortisman yöntemine geçmiştir.

3. Yıl dönem sonu kaydı;

..... 31 / 12 / 2023

..... / /

2024 yılında makine yenisi alınmak üzere 60.000TL + %18 KDV ile çek karşılığında satılmıştır.

..... / / 2024

..... / /

2025 yılı içinde 300.000 TL + %18 KDV ile yeni makine satın alınmış, çek keşide edilmiştir.

..... / / 2025

..... / /

Yeni makinenin kullanım süresi 10 Yıl olup işletme normal amortisman yöntemini kullanmaktadır.

1. Yıl dönem sonu kaydı;

..... 31 / 12 / 2025

..... / /

İsmail KELES

TİCARİ MAL KAYITLARI

İşletme tanesi 9.000 TL'den 5 adet ticari mal satın almış, nakit ödemiştir. (KDV %18)

..... / /

..... / /

Satın alınan mallar için %18 KDV dahil 5.900 TL nakliye bedeli nakit ödenmiştir.

..... / /

..... / /

Alınan malların 4 tanesi %25 kar marjı ve %18 KDV ile veresiye satılmıştır.

..... / /

..... / /

..... / /

..... / /

Satılan mallar için %18 KDV dahil 5.900 TL nakliye bedeli nakit ödenmiştir.

..... / /

Satılan malların 1 tanesi geri alınmış ve alıcının borcundan düşülmüştür.

..... / /

..... / /

..... / /

..... / /

Satılan mallar için 2.000 TL + %18 KDV iskonto yapılmış ve tutar alıcının borcundan düşülmüştür.

..... / /

..... / /

İsmail KELES

TİCARİ MAL HESAPLAMALARI

İşletmenin döneme ait bilgileri aşağıdaki gibidir;

Dönem Başı Mal	: 700.000	Alış İadeleri	: 80.000	Satış İadeleri	: 300.000	Pazarlama Satış Dağıtım Giderleri	: 8.000
Dönem İçi Alışlar	: 450.000	Alış İskontoları	: 70.000	Satış İskontoları	: 60.000	Ar-Ge Giderleri	: 5.000
Alış Giderleri	: 250.000	Satışlar	: 1.000.000	Genel Yönetim Giderleri	: 12.000		

Dönem Sonu Stok 690.000 TL'dir.

İşletme aralıklı envanter yöntemini kullanıyordur.

Kar Marjı %25'tir.

İşletme sürekli envanter yöntemini kullanıyordur.

Borç	153-Ticari Mallar	Alacak

Borç	153-Ticari Mallar	Alacak

ORTAK FORMÜLLER

STMM =

Net Alışlar =

Net Satışlar =

Brüt Satış Karı veya Zararı =

Faaliyet Karı veya Zararı =

STMM =

İsmail KELES.

ÜCRET TAHAKKUK KAYDI

İşletmenin yönetim işçisinin ücret bilgileri şöyledir;

Brüt Ücret	: 4.000 TL
İşveren Primi	: 400 TL
İşveren işsizlik payı	: 40 TL
İşçi Primi	: 280 TL
İşçi işsizlik Payı	: 20 TL
Gelir Vergisi	: 255 TL
Damga Vergisi	: 15 TL

Ücret Tahakkuk Kaydı;

_____ / ... / _____

_____ / ... / _____

İsmail KELES

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI

Türkiye Muhasebe Standartları; Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye de ortak bir muhasebe dili oluşturmak amacıyla 2005 yılından itibaren uygulanan Uluslararası Muhasebe Standartlarından oluşan ve Türkçeye çevrilen standartlardır. Ülkemizdeki borsada işlem göre şirketler, bankalar ve sigorta şirketleri bu standartlar doğrultusunda muhasebe işlemlerini gerçekleştirmektedirler.

FİNANSAL HAZIRLANMASI VE SUNULMASI İLE İLGİLİ KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Kavramsal çerçeve bir standart olmayıp standartların daha iyi anlaşılmasına ve TFRS'nin (Türkiye Finansal Raporlama Standartları) uygulanmasına yardımcı olmak amacıyla öncelikle okunması gereken bir metin olarak tanımlanır.

Hazırlanmış finansal tabloların dayandığı temel varsayımlar;

Tahakkuk Esası; Finansal olaylar gerçekleştikleri anda nakit hareketi yaratmasalar da kaydedilirler. İşletmede gerçekleşen tüm finansal olaylar ve sonuçları nakit hareketi yaratmamış olsalar dahi finansal tablolarda raporlanır.

Süreklilik İlkesi; Finansal tablolar işletmenin öngörülebilir bir gelecekte de faaliyetlerine devam edeceği varsayımına dayanarak hazırlanır.

Finansal Tabloların Niteliksel Özellikleri;

- Anlaşılabilirlik
- İhtiyaç Duyulan Bilgiyi Sunma
- Güvenilirlik
- Karşılaştırılabilirlik

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI

Tam bir finansal tablo setinde hazırlanması gereken mali tablolar;

- Bilanço (Finansal Durum Tablosu)
- Gelir Tablosu (Finansal Performans Tablosu)
- Özkaynak Değişim Tablosu
- Nakit Akış Tablosu
- Dipnotlar ve Diğer Açıklayıcı Notlar

Finansal tablolarda bulunması gereken bilgiler;

- Finansal tablolarda işletmenin adı,
- Finansal tabloların tek bir işletmeye mi yoksa işletmeler grubuna mı ait olduğu,
- Finansal tabloların kapsadığı raporlama dönemi,
- Finansal tablolarda kullanılan para birimi,
- TFRS'lerle uyumlu olup olmadığını belirtmelidir.

Finansal tabloların hazırlanmasında dikkat edilecek diğer konular;

- Mali tablolar gerçeğe uygun ve TMS ile uyumlu sunulmalı, işletmenin sürekliliği, muhasebenin tahakkuk esası, sunumun tutarlılığı, karşılaştırmalı bilgi, netleştirme (mahsup işlemi), önemlilik ve birleştirme ilkelerine uygun hazırlanmalıdır.
- Benzer nitelikli kalemler önemli bilgi içeriyor ise ayrı olarak sunulmalıdır. Önemli bilgi; finansal tablo kullanıcılarının ekonomik kararlarını etkileme olasılığının bulunup bulunmadığına yada söz konusu bilginin ihmal edilebilecek nitelikte olup olmadığına bağlı olarak belirlenir.
- İşletme, nakit akış tablosu hariç, tüm finansal tablolarını muhasebenin tahakkuk esasına göre düzenler.

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI

Net gerçekleşebilir değer; işin normal akışı içinde, tahmini satış fiyatından, tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış giderleri toplamının, düşürülmesiyle elde edilen tutarı ifade eder.

Gerçeğe uygun değer; Piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde gerçekleşecek olağan bir işlemde bir varlığın satışında elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyattır.

Stok Maliyetini Oluşturan Unsurlar;

- Satın almada ödenen fiyat
- Gümrük vergileri ve diğer vergiler (İşletme tarafından indirim tabi olanlar hariç)
- Nakliye, yükleme, boşaltma gibi mamulün elde edilmesi ile doğrudan ilgili giderler
- Ticari iskontolar ve diğer indirimler maliyetten düşülür.

Dönüştürme Maliyetleri; Üretilen ürünü mamul haline getirmek için katlanılan ilk madde ve malzeme giderleri, işçilik giderleri ve genel üretim giderlerini kapsar.

Stok Maliyetine Alınmayan Unsurlar;

- Normalin üzerinde gerçekleşen hammadde (fire, kayıp) işçilik ve diğer üretim giderleri,
- Bir sonraki üretim aşaması için zorunlu olanlar dışındaki depolama giderleri
- Stokların bulunduğu konum ve duruma gelmesinde katkısı olmayan genel yönetim giderleri
- Satış giderleri

Stok Maliyetlerinin hesaplanmasında kullanılan yöntemler;

- İlk Giren İlk Çıkar (FIFO)
- Gerçek Parti Maliyet
- Ağırlıklı Ortalama Maliyet

Stoklar standartında dikkat edilecek konular;

- Stoklar, maliyet ve net gerçekleşebilir değer in düşük olanı ile değ erlenir.
- Vadeli alınan stoklarda anlaş ma, peş in alım fiyat ı ile ödenen fiyat arasında bir fark olan finansman unsuru iç erdiğ i takdirde, bu unsurlar finanse edildiğ i dönem de faiz gideri olarak muhasebeleştirilir.
- Stok maliyetinin hesaplanmasında son giren ilk çıkar (LIFO) yönteminin kullanımına izin verilmemektedir.

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI

Nakit akış tablosunu oluşturan bölümler şunlardır;

İşletme faaliyetleri; işletmenin ana gelir getirici faaliyetleriyle ilgili olup, net karın veya zararın belirlenmesinde yer alan işlem ve olaylardan oluşur. Mal veya hizmet alım satımı, ücret, komisyon, çalışanlara yapılan ödemeler, tazminatlar, primler, vergi ve vergi iadeleri işletme faaliyetleri kapsamında değerlendirilir.

Yatırım faaliyetleri; uzun vadeli varlıkların ve nakit benzeri olmayan yatırımların elde edilmesi ile elden çıkarılmasına ilişkin faaliyetlerdir. Maddi ve maddi olmayan duran varlık alım satımı, iştirak etme amacıyla alınan sermaye payları ile ilgili alım satım işlemleri, üçüncü kişilere avans ve borç verme ve geri tahsil etme işlemleri, vadeli işlem veya forward sözleşmesi, opsiyon sözleşmeleri ve swap sözleşmelerine ilişkin nakit giriş ve çıkışları yatırım faaliyetleri kapsamında değerlendirilir.

Finansman faaliyetleri; işletmenin özkaynağında ve borçlarında değişiklik meydana getiren faaliyetlerdir. Hisse senedi ve diğer borçlanma araçlarının ihraç edilmesi ve geri ödemeli, uzun vadeli kredi işlemleri ve geri ödemeleri, sermaye azaltılması, finansal kiralama işlemlerinden kaynaklanan borç ödemeleri finansman faaliyetleri kapsamında değerlendirilir.

Reeskont faiz giderleri, borç ve gider karşılıklarına ait giderler, amortisman giderleri, varlık değer düşüklüğüne ait karşılık giderleri nakit akış tablosunda, dönem karına eklenmesi gereken ve işletmede nakit çıkışına neden olmayan giderler arasındadır.

Hasılat olarak kaydedilebilmesi için gerekli unsurlar;

- Mal satışları
- Hizmet Sunumları
- İşletme varlıklarının başkaları tarafından kullanılmasından sağlanan faiz, isim hakkı ve temettüleri

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI

İşletmeye özgü değer; Bir işletmenin bir varlığın devamlı kullanımından ve yararlı ömrünün sonunda elden çıkarıldığında elde edilmesi beklenen veya bir yükümlülüğün karşılanmasıyla oluşması beklenen nakit akışlarının bugünkü değerini ifade eder.

Değer düşüklüğü zararı; Bir varlığın defter değerinin geri kazanabilir tutarını aşan kısmını ifade eder.

Geri kazanılabilir tutar; Bir varlığın gerçeğe uygun değerinden satış giderleri çıkarılarak bulunan değeri ile kullanım değerinden büyük olanıdır.

Bir varlığın kalıntı değeri; Bir varlık tahmin edilen yararlı ömrünün sonundaki durum ve yaşına ulaştığında elden çıkarılması sonucu elde edilmesi beklenen tutardan, elden çıkarmanın tahmini maliyetleri düşülerek ulaşılan tahmini tutardır.

Maddi duran varlık maliyetini oluşturan unsurlar;

- İndirimler ve ticari iskontolar düşüldükten sonra, ithalat vergileri ve iade edilmeyen alış vergileri dahil, satın alma fiyatı,
- Varlığın yerleştirileceği yere ve yönetim tarafından amaçlanan koşullarda çalışabilmesini sağlayacak duruma getirilmesine ilişkin her türlü maliyet.
- Maddi duran varlığın sökülmesi ve taşınması ile yerleştirildiği alanın restorasyonuna ilişkin tahmini maliyeti, işletmenin ilgili kalemin elde edilmesi ya da stok üretimi dışında bir amaçla belirli bir süre kullanımı sonucunda katlandığı yükümlülük.
- Ayrıca maddi duran varlığın maliyetine
- Doğrudan maddi duran varlık kaleminin elde edilmesiyle veya inşaatıyla ilgili çalışanlara sağlanan faydalardan kaynaklanan maliyetler
- Yerin hazırlanmasına ilişkin maliyetler,
- İlk teslimata ilişkin maliyetler,
- Kurulum ve montaj maliyetleri,
- Varlığın uygun şekilde çalışıp çalışmadığına dair yapılan test maliyetlerinden, varlığı gerekli yer ve duruma getirirken üretilen kalemlerin satışından elde edilen net hasılat düşüldükten sonra kalan tutarlar,
- Mesleki ücretler eklenebilir.

Maddi duran varlık standartında dikkat edilecek konular;

Maddi duran varlıklar, beklenen yararlı ömürleri süresince amortismanla tabi tutulur. Duran varlıkların amortismanları satın alma tarihine bakılarak hesaplanır. Amortisman ayrılırken doğrusal amortisman, azalan bakiyeler (hızlandırılmış) amortisman ya da üretim miktarı yöntemi kullanılır. Doğrusal amortisman yönteminde, varlığın kalıntı değeri değişmediği sürece, amortisman gideri yararlı ömür boyunca sabittir. Kullanılan amortisman oranları her yıl gözden geçirilip, gerekirse değiştirilebilir. Azalan bakiyeler yönteminde, amortisman gideri yararlı ömür boyunca azalır. Üretim miktarı yönteminde beklenen kullanım ya da üretim miktarı üzerinden amortisman ayrılır.

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI

İştirak; Yatırımcı işletmenin üzerinde önemli etkisinin bulunduğu işletmedir.

Konsolide finansal tablolar; Ana ortaklığın ve bağlı ortaklıklarının varlıklarının, borçlarının, özkaynaklarının, gelirlerinin, giderlerinin ve nakit akışlarının tek bir işletmenin gibi sunulduğu grup finansal tablolarıdır.

Özkaynak yöntemi; Bu yöntemden iştiraklere yapılan yatırımlar öncelikle maliyet değeri ile kayıt altına alınır. Daha sonra iştirakin dönem sonlarında elde ettiği karlar iştirakin maliyet değerine eklenirken, dönem sonlarında ortaya çıkan zararlar ise iştirakin maliyet değerinden düşülür. İştirak olan şirketin dağıttığı karlar ise yine iştirakin değerinden düşülür.

Müşterek anlaşma; İki veya daha fazla tarafın üzerinde müşterek kontrole sahip olduğu anlaşmadır.

Müşterek kontrol; Bir anlaşma üzerindeki kontrolün sözleşmeye dayalı olarak paylaşılmasıdır. Bu kontrolün sadece, önemli konularla ilgili kararların, kontrolü paylaşan tarafların oy birliği ile mutabakatını gerektirdiği durumlarda var olduğu kabul edilir.

İş ortaklığı; müşterek kontrole sahip olan tarafların, girişimin net varlıkları üzerinde haklarının bulunduğu müşterek anlaşmadır.

İş ortaklığı katılımcısı; İş ortaklığı üzerinde müşterek kontrol gücüne sahip olan katılımcı taraftır.

Önemli etki; Yatırım yapılan işletmenin finansal ve faaliyetle ilgili politikaların belirlenmesi kararlarına katılma gücü olup bu politikaları tek başına ya da bir başka taraf ile müşterek kontrol etme gücünü ifade etmemektedir.

➤ İşletmenin iştiraki olan şirkette önemli bir etkisinin olabilmesi için yatırım yapılan işletmenin oy hakkının %20'sini yada daha fazlasını elinde bulundurması gerekir.

İsmail KELES

Muhasebede Kullanılan Mali Tablolar

Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğine (MSUGT) Göre;

- Bilanço
 - Gelir Tablosu
 - Nakit Akım Tablosu
 - Fon Akım Tablosu
 - Özkaynaklar Değişim Tablosu
 - Kar Dağıtım Tablosu
 - Satışların Maliyeti Tablosu
- Temel Mali Tablolar
- Ek Mali Tablolar

Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) Göre;

- Bilanço (Finansal Durum Tablosu)
 - Gelir Tablosu (Finansal Performans Tablosu)
 - Özkaynaklar Değişim Tablosu
 - Nakit Akış Tablosu
 - Dipnotlar ve Açıklayıcı Notlar
- Temel Mali Tablolar
- Ek Mali Tablolar

EK MALİ TABLOLAR

Nakit Akım Tablosu; İşletmenin dönem içi nakit girişleri ile dönem içi nakit çıkışları arasındaki fark nakit artış veya azalışlarını gösterir. Diğer bir anlatımla dönem içi nakit girişlerinin, dönem içi nakit çıkışlarından fazla olması durumunda aradaki fark nakit artışını; az olması durumunda ise nakit azalışını ifade eder. Dönem sonu nakit mevcudu ile dönem başı nakit mevcudu arasındaki fark, nakit artış veya azalışını gösterir.

İşletmenin belirli bir dönemdeki nakit akışlarını; nakit kaynak ve kullanım yerlerini gösteren tablodur.

NAKİT AKIM TABLOSU	
DÖNEM İÇİ NAKİT GİRİŞLERİ	DÖNEM İÇİ NAKİT ÇIKIŞLARI
1) Satışlardan Elde Edilen Nakit	1) Maliyetlerden Kaynaklanan Nakit Çıkışları
2) Diğ. Faal. Ol. Gelir ve Kârlardan Dolayı Sağ. Nakit	2) Faaliyet Giderlerine İlişkin Nakit Çıkışları
3) Olağandışı Gelir ve Kârlardan Sağlanan Nakit	3) Diğ. Faal. Ol. Gider ve Zar. İlişkin Nakit Çıkışları
4) K. Vad. Yab. Kaynaklardaki Artışlardan Sağ. Nakit	4) Finansman Giderlerinden Dolayı Nakit Çıkışları
5) U. Vad. Yab. Kaynaklardaki Artışlardan Sağ. Nakit	5) Olağandışı Gid. ve Zar. Dolayı Nakit Çıkışları
6) Sermaye Artışından Sağlanan Nakit	6) Duran Varlık Yatırımlarına İlişkin Nakit Çıkışları
7) Hisse Senedi İhraç Primlerinden Sağlanan Nakit	7) Kısa Vadeli Yabancı Kaynak Ödemeleri
8) Diğer Nakit Girişleri	8) Uzun Vadeli Yabancı Kaynak Ödemeleri
	9) Ödenen Vergi ve Benzerleri
	10) Ödenen Temettüleri
	11) Diğer Nakit Çıkışları

EK MALİ TABLOLAR

Fon Akım Tablosu; Belirli bir dönemde bir işletmenin faaliyetlerini finanse etmek için sağladığı kaynakları ve bu kaynakların kullanıldığı yerleri özetleyen, finansal durumdaki değişimleri açıklayan tabloya fon akım tablosu denir. Fon akım tablolarının düzenlenme amacı, bir işletmenin yatırım ve finansman faaliyetlerini ve dönem içindeki finansal durumdaki değişikliklerini kapsayan bilgilerin, mali tablo kullanıcılarına sunulmasıdır.

Fon Akım tablosuna göre;

Fon Çıkışı Gerektirmeyen Giderler;

- Amortismanlar
- Reeskont Faiz Giderleri
- Gelecek Aylara Ait Giderlerin Döneme İlişkin Kısımları
- Karşılık Giderleri
- Gider Tahakkuklarındaki Artışlar

Fon Girişi Sağlamayan Gelirler;

- Konusu Kalmayan Karşılıklar
- Reeskont Faiz Gelirleri
- Gelecek Aylara Ait Gelirlerin Döneme İlişkin Kısımları
- Gelir Tahakkuklarındaki Artışlar

FON AKIM TABLOSU	
FON KAYNAKLARI	FON KULLANIMLARI
1. Olağan Kar	1. Olağan Zarar
2. Amortismanlar	2. Olağan Dışı Zarar
3. Olağandışı Kar	3. Ödenen Vergi ve Yasal Yükümlülükler
4. Dönen Varlıklardaki Azalışlar	4. Ödenen Temettüleri
5. Duran Varlıklardaki Azalışlar	5. Dönen Varlıkların Artması
6. Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Artışlar	6. Duran Varlıkların Artması
7. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Artışlar	7. Kısa Vadeli Yabancı Kaynakların Azalması
8. Sermaye Artırımı	8. Uzun Vadeli Yabancı Kaynakların Azalması
9. Hisse Senedi İhraç Primleri	9. Sermayedeki Azalışlar

İsmail KELES

EK MALİ TABLOLAR

Özkaynaklar Değişim Tablosu; İlgili dönemde öz kaynak kalemlerinde meydana gelen artış veya azalışları bir bütün olarak gösteren tablodur. Özkaynaklar değişim tablosunun düzenleniş amacı özellikle sermaye şirketlerinde dönem içinde özkaynak kalemlerinde meydana gelen değişimlerin topluca gösterilmesini sağlamaktır.

Kar Dağıtım Tablosu; Kar dağıtım tablosu, işletmenin dönem kârının dağıtım biçimini gösteren tablodur. Kâr dağıtım tablolarının düzenlenme amacı, özellikle sermaye şirketlerinde dönem kârından, ödenecek vergilerin, ayrılan yedeklerin ve ortaklara dağıtılacak kâr paylarının açıkça gösterilmesi ve şirketlerin hisse başına kâr ile hisse başına temettü tutarının hesaplanmasıdır.

İsmail KELES.

EK MALİ TABLOLAR

Satışların Maliyeti Tablosu; Gelir tablosundaki satışların maliyeti kısmı işletmenin dönem içindeki stok hareketleri ile satılan mamul, ilk madde ve malzeme ile ticari mal gibi maddelerin ve satılan hizmetlerin maliyetini göstermek üzere ayrı bir tablo halinde düzenlenir. Bu tablo, gelir tablosunun ekini oluşturur ve gelir tablosunu tamamlar.

Satışların maliyeti tablosunun ana kalemleri aşağıdaki şekildedir;

A – Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri; Mamulün bünyesine giren mamulün temel ögesini oluşturan ve mamulün bünyesine doğrudan yüklenebilen maddelerin kullanımı bu grupta yer alır. Örneğin gömlek için kumaş, masa için tahta gibi

B – Direkt İşçilik Giderleri; Mamulü meydana getirmek için harcanan ve maliyetlere doğrudan yüklenebilen direkt işçilik giderlerini içerir. Örneğin üretimi yapan işçi gibi

C – Genel Üretim Giderleri; Üretim faaliyetleri ve bu faaliyetlerle ilgili olarak yapılan hizmetlere ilişkin direkt ilk madde ve malzeme ile direkt işçilik giderleri dışında kalan giderleri içerir. Örneğin gömlek için düğme, masa için çivi, ustabaşı gibi

D – Yarı Mamul Stoklarında Değişim; Henüz mamul haline gelmemiş fakat ilk madde ve malzeme ile işçilik ve genel üretim giderlerinden pay almış, üretim aşamasındaki maddelerin dönem başı stoku ile dönem sonu stoku arasındaki fark bu grupta yer alır.

E – Mamul Stoklarında Değişim; Direkt ilk madde ve malzeme, direkt işçilik, genel üretim giderleri ve yarı mamul kullanım tutarlarının toplamı üretim maliyetini verir. Dönem başı mamul stoku ile dönem sonu mamul stoku arasındaki farkı ifade eden mamul stok farkının üretim maliyetine eklenmesiyle satılan mamulün maliyetine ulaşılır.

SATIŞLARIN MALİYETİ TABLOSU	
ÜRETİM MALİYETİ	
Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	
Direkt İşçilik Giderleri	
Genel Üretim Giderleri	
Yarı mamul Kullanımı	
Dönembaşı Stok (+)	
Dönemsonu Stok (-)	
ÜRETİLEN MAMUL MALİYETİ	
Mamul Stoklarında Değişim	
Dönembaşı Stok (+)	
Dönemsonu Stok (-)	
A. SATILAN MAMUL MALİYETİ	
TİCARİ FAALİYET	
Dönembaşı Ticari Mallar Stoku (+)	
Dönem içi Alışlar (+)	
Dönemsonu Ticari Mallar (-)	
B. SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ	
C. SATILAN HİZMET MALİYETİ	
SATIŞLARIN MALİYETİ (A+B+C)	

Finansal Analiz Yöntemleri

Mali tablolar içinde yer alan hesap kalemleri farklı işlemlere tabi tutularak analiz edilir. Mali tablolar analiz edilirken dört farklı yöntem kullanılır. Her yöntem içinde farklı formüller yer alır ve bu formüller sonucu bulunan değerler yorumlanır. Bu yöntemler ve yöntemlere ait formüller aşağıdaki gibidir;

→ Karşılaştırmalı Tablolar Analizi (Yatay Analiz)

→ Trend (Eğilim) Analizi

→ Dikey (Yüzde) Analizi

→ Oran (Rasyo) Analizi

- Likidite Oranları
- Finansal (Mali Yapı) Oranları
- Faaliyet Etkinliği (Verimlilik) Oranları
- Karlılık Oranları
- Piyasa Temelli Oranlar

İsmail KELES

A- LİKİDİTE ORANLARI					
Cari Oran	$\frac{\text{Dönen Varlıklar}}{\text{KVYK}}$	Asit Test Oranı (Likidite)	$\frac{\text{Dönen Varlıklar - Stoklar}}{\text{KVYK}}$	Nakit Oran	$\frac{\text{Haz. Değ. + Men. Kıy.}}{\text{KVYK}}$
Stok Bağımlılık Oranı	$\frac{\text{KVYK} - (\text{Haz. Değ.} + \text{Men. Kıy.} + \text{Alacaklar})}{\text{Stoklar}}$	Brüt Çalışma Sermayesi = Dönen Varlıklar		Net İşletme Sermayesi = Dönen Varl. - KVYK	
B- FİNANSAL (MALİ YAPI) ORANLARI					
Finansal Kaldıraç Oranı	$\frac{\text{Top. Yab. Kay.}}{\text{Aktif}}$	Özkaynakları Aktif Toplamına Oranı	$\frac{\text{Özkaynaklar}}{\text{Aktif}}$	Finansman Oranı	$\frac{\text{Özkaynaklar}}{\text{Top. Yab. Kay.}}$
Oto Finansman Oranı	$\frac{\text{Kar Yedek. -Geç. Yıl Zarar.}}{\text{Ödenmiş Sermaye}}$	Duran Varlıkların Devamlı Sermayeye Oranı	$\frac{\text{Duran Varlıklar}}{\text{Devamlı Sermaye (Özkaynaklar+UVYK)}}$	Yatırım Oranı	$\frac{\text{Maddi Duran Varlıklar}}{\text{Özkaynaklar}}$
C- FAALİYET ETKİNLİĞİ (VERİMLİLİK) ORANLARI					
Stok Devir Hızı	$\frac{\text{Satılan Tic. Mal. Maliyeti}}{\text{Ortalama Stok (D.Başı+D.Sonu) / 2}}$	Stokların Ortalama Tükenme Süresi	$\frac{365}{\text{Stok Devir Hızı}}$	Alacak Devir Hızı	$\frac{\text{Kredili Net Satışlar}}{\text{Ticari Alacaklar (D.Başı+D.Sonu) / 2}}$
Alacakların Ortalama Tahsil Süresi	$\frac{365}{\text{Alacak Devir Hızı}}$	Aktif Devir Hızı Oranı	$\frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Aktif}}$	 Devir Hızı	$\frac{\text{Net Satışlar}}{\text{.....}}$
D- KARLILIK ORANLARI					
Aktif Karlılığı	$\frac{\text{Net Kar}}{\text{Aktif}}$	 Karlılığı (Bilanço Hesapları)	$\frac{\text{Net Kar}}{\text{.....}}$	Brüt Satış Karlılığı	$\frac{\text{Brüt Satış Karı}}{\text{Net Satışlar}}$
..... Karlılığı (Gelir Tablosu Hesapları)	$\frac{\text{..... Karı}}{\text{Net Satışlar}}$	Özkaynak Karlılığı (Mali Rantabilite)	$\frac{\text{Net Kar}}{\text{.....}}$	Ekonomik Rantabilite	$\frac{\text{Vergi Öncesi Kar +Faiz Gid.}}{\text{Pasif Top. veya Devamlı Sermaye}}$
Faizleri Karşılama Oranı	$\frac{\text{Vergi Öncesi Kar +Faiz Gid.}}{\text{Faiz Giderleri}}$	Sabit Giderleri Karşılama Oranı	$\frac{\text{VÖK +Faiz Gid.+Sabit Gid.}}{\text{Faiz Gid. + Sabit Gid.}}$		
E- PİYASA TEMELLİ ORANLAR					
Piyasa Değeri	$\frac{\text{Hisse Snt. Fiyatı x Ödenmiş Sermaye}}{1000}$	Fiyat/Kazanç Oranı	$\frac{\text{Hisse Başına Düşen Kar Payı}}{\text{Hisse Senedi Borsa Fiyatı}}$	Piyasa/Defter Oranı	$\frac{\text{Hisse Senedi Borsa Fiyatı}}{\text{Defter Değeri}}$
Fiyat Satış Oranı	$\frac{\text{Piyasa Değeri}}{\text{Net Satışlar}}$	Plasman Oranı	$\frac{\text{Dağıtılacak Kar Payı}}{\text{Ödenmiş Sermaye}}$	Hisse Senedi Başına Kar Oranı	$\frac{\text{Net Kar}}{\text{Toplam Hisse Senedi Sayısı}}$

ORAN ANALİZİ FORMÜLLERİ

İşletmenin bilanço bilgileri şöyledir;

AKTİF		 Tarihli Bilanço	PASİF	
1.DÖNEN VARLIKLAR		1.000.000	3-KISA VADELİ YAB. KAY.	
10-Hazır Değerler		170.000	30-Mali Borçlar	
100-Kasa	90.000		300-Banka Kredileri	100.000
102-Bankalar	100.000		305-Çıkarılmış Bonolar	150.000
103-Ver. Çek. Öd. Em.	(20.000)		32-Ticari Borçlar	350.000
11-Menkul Kıymetler	100.000		320-Satıcılar	120.000
110-Hisse Senetleri	100.000		321-Borç Senetleri	250.000
12-Ticari Alacaklar	230.000		4-UZUN VADELİ YAB. KAY.	200.000
120-Alıcılar	120.000		40-Mali Borçlar	200.000
121-Alacak Senetleri	200.000		400-Banka Kredileri	70.000
122-Al. Snt. Reeskontu	(40.000)		405-Çıkarılmış Tahviller	130.000
127-Diğer Ticari Alacaklar	50.000		5-ÖZKAYNAKLAR	1.000.000
5-Stoklar	500.000		50-Ödenmiş Sermaye	700.000
153-Ticari Mallar	400.000		500-Sermaye	800.000
159-Verilen Sipariş Av.	100.000		501-Ödenmemiş Sermaye	(100.000)
2-DURAN VARLIKLAR	800.000		54-Kar Yedekleri	100.000
24-Mali Duran Varlıklar	200.000		540-Yasal Yedekler	40.000
242-İştirakler	200.000		541-Statü Yedekleri	60.000
25-Maddi Duran Varlıklar	600.000		580-Geçmiş Yıllar Zararları	(50.000)
252-Binalar	450.000		590-Dönem Net Karı	250.000
254-Taşıtlar	350.000			
257-Birikmiş Amortis.	(200.000)			
</				

Satılan Ticari Malın Maliyeti = 1.500.000
Net Satışlar = 4.600.000

Net Çalışma Sermayesi =

Cari Oran =

Asit Test Oranı =

Stok Bağımlılık Oranı =

Nakit Oran =

Finansal Kaldıraç Oranı =

Finansman Oranı =

Yatırım Oranı =

Otofinansman Oranı =

Stok Devir Hızı =

Alacak Devir Hızı =

İsmail KELES

MALİYET HESAPLARI

Ürün veya hizmet üretmek için katlanılan giderlerin maliyet unsurlarına dönüştürülerek izlendiği hesap grubudur. 7 kod numarası ile başlayan maliyet hesapları dönem içinde sadece defterlere kaydedilirler ancak dönem sonunda düzenlenen bilanço ve gelir tablosunda yer almazlar. Bu hesapların dönem sonunda yine 7 ile başlayan yansıtma hesapları aracılığı ile 6 ile başlayan gelir tablosundaki ilgili gider hesaplarına aktarılarak gelir tablosunda dolaylı olarak yer almaları sağlanır. Maliyet hesapları 7/A seçeneği ve 7/B seçeneği olmak üzere ikiye ayrılır. 7/A seçeneğini net satışları veya varlık toplamı büyük işletmeler, 7/B seçeneğini ise net satışları veya varlık toplamı küçük olan işletmeler kullanır.

7/A SEÇENEĞİ

710 - Direkt İlk Madde Malzeme Giderleri
720 - Direkt İşçilik Giderleri
730 - Genel Üretim Giderleri
740 - Hizmet Üretim Giderleri
750 - Araştırma ve Geliştirme Giderleri
760 - Pazarlama Satış Dağıtım Giderleri
770 - Genel Yönetim Giderleri
780 - Finansman Giderleri;

Fonksiyon
Esasına
Göre

7/B SEÇENEĞİ

790 - İlk Madde ve Malzeme Giderleri
791 - İşçi Ücret ve Giderleri
792 - Memur Ücret ve Giderleri
793 - Dışardan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
794 - Çeşitli Giderler
795 - Vergi Resim ve Harçlar
796 - Amortismanlar ve Tükenme Payları
797 - Finansman Giderleri
798-Gider Çeşitleri Yansıtma Hesabı
799-Üretim Maliyet Hesabı

Çeşit
Esasına
Göre

İsmail KELES

MALİYET HESAPLARININ KULLANIMI

İşletme yönetim işleri için kiraladığı binanın kira bedeli olan 50.000 TL'yi nakit olarak ödemiştir.

7/A SEÇENEĞİ

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Dönem Sonunda Gelir Tablosuna Aktarılması

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Maliyet Hesaplarının Kapatılması

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

7/B SEÇENEĞİ

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Dönem Sonunda Gelir Tablosuna Aktarılması

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

Maliyet Hesaplarının Kapatılması

____ / ____ / ____

____ / ____ / ____

İsmail KELES

BAŞABAŞ NOKTASI

Kar veya zararın olmadığı, gelirlerin giderlere eşit olduğu noktaya **başabaş noktası** denir. Başabaş noktasının miktar ve tutar olarak hesaplanması mümkündür. Başabaş noktasını miktar olarak bulmak için aşağıdaki formül kullanılır.

$$\text{Başabaş Noktası (Miktar)} = \frac{\text{Toplam Sabit Maliyetler}}{\text{Katkı Payı}}$$

$$\text{Birim Satış Fiyatı} - \text{Birim Değişken Maliyet}$$

$$\frac{\text{Toplam Satış Fiyatı}}{\text{Üretim Miktarı}}$$

$$\frac{\text{Toplam Değişken Maliyet}}{\text{Üretim Miktarı}}$$

$$\text{Başabaş Noktası (Tutar)} = \frac{\text{Toplam Sabit Maliyetler}}{\text{Katkı Oranı}}$$

$$\frac{\text{Bir. Sat. Fiyatı} - \text{Bir. Değ. Mly.}}{\text{Birim Satış Fiyatı}} = \frac{\text{Top. Sat. Fiyatı} - \text{Top. Değ. Mly.}}{\text{Toplam Satış Fiyatı}}$$

Hedef Kar Noktası; Hedeflenen net karı elde edebilmek için işletmenin yapması gereken satış tutarının bulunması için yapılan hesaplamalardır;

$$\text{Hedef Kar Noktası} = \frac{\text{Toplam Sabit Maliyetler} + \text{Hedef Kar Tutarı}}{\text{Birim Satış Fiyatı} - \text{Birim Değişken Maliyet}}$$

İsmail KELES